

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 33-2009

Betreft : Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bestrijding van het aardappelvysteaaltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen (dossier Sci Com 2009/27).

Advies gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité op 13 november 2009.

Samenvatting

Dit advies betreft de evaluatie van het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bestrijding van het aardappelvysteaaltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.

Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt de omzetting van richtlijn 2007/33/EG van 11 juni 2007 betreffende de bestrijding van het aardappelvysteaaltje en houdende intrekking van richtlijn 69/465/EEG.

Het Wetenschappelijk Comité brengt een gunstig advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit maar wijst erop dat voor een efficiënte bestrijding van aardappelvysteaaltjes een globaal fyto-sanitair beleid dient gevoerd te worden dat ook betrekking heeft op andere gewassen dan hoofdzakelijk aardappelpootgoed en op andere activiteiten dan de teelt.

Summary

Advice 33-2009 of the Scientific Committee of the FASFC on a project of royal decree concerning the control of potato cyst nematodes and modifying the royal decree of November 19th, 1987 concerning the control of organisms harmful to plants and plant products

This advice concerns the evaluation of a project of royal decree concerning the control of potato cyst nematodes and modifying the royal decree of November 19th, 1987 concerning the control of organisms harmful to plants and plant products.

The present project of royal decree aims to transpose and to complete the directive 2007/33/EC of 11 June 2007 on the control of potato cyst nematodes and repealing the directive 69/465/EEC.

The Scientific Committee gives a favourable advice on the present project of royal decree but underlines that, in order to obtain an efficient control of potato cyst nematodes, a global phytosanitary control policy has to be installed including also other crops than essentially potato plants and other activities than cropping.

Sleutelwoorden

Aardappel – cysteaaltje – bestrijding

1. Referentietermen

1.1. Vraag

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om een evaluatie te maken van het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bestrijding van het aardappelcysteeltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.

1.2. Wetgevende context

Richtlijn 2007/33/EG van de Raad van 11 juni 2007 betreffende de bestrijding van het aardappelcysteeltje en houdende intrekking van richtlijn 69/465/EEG.

Koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.

Overwegende de besprekingen tijdens de vergadering van de werkgroep van 21 oktober 2009 en de plenaire zitting van 13 november 2009,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Inleiding

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt de omzetting van richtlijn 2007/33/EG van 11 juni 2007 betreffende de bestrijding van het aardappelcysteeltje en houdende intrekking van richtlijn 69/465/EEG.

Het ontwerp van koninklijk besluit gaat ook nader in op een aantal aspecten (definitie van veld en vastlegging van de voorwaarden voor afwijkingen op de verplichte analyses vóór het planten), beschrijft alternatieve bestrijdingsmaatregelen (machtiging om nematiciden of lokplanten te gebruiken) en legt bijkomende bestrijdingsmaatregelen op (verplichte toepassing van een over ten minste 3 jaar gespreide vruchtopvolging).

3. Advies

Het Wetenschappelijk Comité wenst aan te stippen dat de problematiek met betrekking tot het aardappelcysteeltje niet beperkt is tot de aardappelteelt alleen. Vanuit wetenschappelijk oogpunt moet een fyto-sanitair beleid alomvattend zijn om doeltreffend te kunnen zijn ; derhalve zouden gedetailleerde maatregelen logischerwijs ook moeten gelden voor het vervoer van plantaardige producten die een risico inhouden zoals bijvoorbeeld bieten en wortelen (problematiek rond verontreinigde grond) en voor het verwijderen van het afval van dergelijke teelten. De richtlijn en dus ook dit ontwerp van koninklijk besluit blijven echter beperkt tot de aardappelteelt, maar vooral de pootgoedteelt, en tot de pootgoedteelt van enkele andere wortelgewassen en maken het daarom niet mogelijk een dergelijke globale bestrijdingsstrategie uit te werken.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat het aardappelcysteeltje thans endemisch voorkomt in een aantal streken in België. Daarom moet veeleer een fyto-sanitair beleid worden toegepast dat gericht is op de beheersing en minder op de uitroeiing (quarantaine en vernietiging): dat is precies het doel van de richtlijn en van dit ontwerp van koninklijk besluit.

Het Wetenschappelijk Comité raadt aan om beschermingsgebieden, waarin het telen van aardappelen verboden is, in te stellen rond de risicopercelen, zoals die welke worden gebruikt om bolgewassen te telen.

Gelet op de evolutie van de methoden, de rassen en het klimaat is het Wetenschappelijk Comité van mening dat de uiterste oogstdatum van primeuraardappelen, die nu is vastgelegd op 20 juli door artikel 8, zou moeten herbestudeerd worden. Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om het begrip « aantal graaddagen » te hanteren om de uiterste oogstdatum vast te stellen op basis van de tussen het planten en het oogsten opgetekende dagtemperaturen. De uiterste datum zou dan worden vastgesteld op basis van een aantal graaddagen dat niet volstaat om het aardappelcysteeltje de kans te geven een volledige ontwikkelingscyclus door te maken. Er zou daarom moeten worden onderzocht of in dit ontwerp van koninklijk besluit de datum van 20 juli als relevant kan worden beschouwd of dat het ontwerp beter een maximumaantal graaddagen zou moeten vaststellen met dien verstande dat de primeuraardappelen moeten worden geoogst of dat de als lokplanten gebruikte aardappelen moeten worden vernietigd voordat dat aantal wordt bereikt.

Het Wetenschappelijk Comité raadt aan om artikel 9, paragraaf 2, punt 2 te wijzigen om bodemontsmetting bovenop het gebruik van een nematicide niet verplicht te maken. Het volgende zou moeten worden vermeld « grondbehandeling met een erkend nematicide » in plaats van « grondontsmetting met een erkend nematicide ».

Het Wetenschappelijk Comité raadt ook aan om de alternatieve bestrijdingsmaatregelen (Art. 9, § 2) uit te breiden tot alle andere bestrijdingsmethoden waarvan de nematicide of nematostatische effecten wetenschappelijk bewezen zijn (bijvoorbeeld toediening van met chitine aangerijkte bodemverbeteraars, stoombehandeling van de bodem, telen van antagonistische planten, solarisatie van de bodem, toediening van nematofage schimmels, ...).

4. Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité brengt een gunstig advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit maar wijst erop dat voor een efficiënte bestrijding van aardappelcysteeltjes een globaal fyto-sanitair beleid dient gevoerd te worden dat ook betrekking heeft op andere gewassen dan hoofdzakelijk aardappelpootgoed en op andere activiteiten dan de teelt.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 13/11/2009

Referenties

-

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem, G. Vansant

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk Comité
Externe experts

C. Bragard (verslaggever), B. Schiffers
M. Moens (ILVO), J.-L. Rolot (CRA-W), J. Van
Vaerenbergh (ILVO)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8 ;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen ;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.